

Çizim 30. Kaymaklı Yeraltı Şehri planı (L.Giovannini'den)

Ziyaret Saatleri

1 Nisan-31 Ekim Açılış Saati: 08.00 Kapanış Saati: 19.00 Gişe Kapanış Saati: 18.15	31 Ekim-1 Nisan Açılış Saati: 08.00 Kapanış Saati: 17.00 Gişe Kapanış Saati: 16.15	Her gün açık.
--	--	---------------

Adres: Eşref Ayhan Cad. Cami Kebir Mah. Kaymaklı/Nevşehir

Güncel bilgiler için lütfen web sitesini ziyaret edin.

[f TurkishMuseums](#) [officialturkishmuseums](#) [t TurkishMuseums](#) [v TurkishMuseums](#) [o TurkishMuseums](#)

www.turkishmuseums.com

www.muze.gov.tr

444 MÜZE (6893)
www.muze.gov.tr

KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

KAYMAKLI YERALTI ŞEHİRİ

Doğa ve tarihin birleştiği Kapadokya, ortaya koyduğu benzersiz görüntüler ve masalsi güzelliği ile Anadolu'nun nazar boncuğudur adeta. Adım attığınız andan itibaren ezber bozan tabiat, Peri Bacaları olarak adlandırılan doğal şekillerin görüntüsü ve eski zamanlardan fırlamış gibi görünen bu bölgeyi keşfetmeye gelenler yeryüzünün en şanslı insanları olabilir. Gündüz başka gece başka bir surette görünür Peri Bacaları, öyle ki adeta ışık ve geceyle raks ederken kendinizi zamanın ritmine kaptırmanız işten bile değil.

Antik dönemlerde ismi "Eneğüp" olan Kaymaklı Yer Altı Şehri, bölgede birkaç örneği daha bulunan yerleşimlerden biri. Nevşehir'e 19 km. uzaklıktaki bu Yeraltı Şehri 1964'ten bu yana ziyaretçilere açık. Bu bölgeyi ilginç kılan asıl detay ise Yeraltı şehirlerinin yöredeki bütün evlere gizli geçitlerle bağlanması. Kaymaklı Yeraltı Şehrine gizemli bir hava katan bu detay farklı kültürel özellikleri barındırması yönünden de önem kazanıyor. Tüf kayalara oyularak inşa edilen yerleşim alanı Roma ve Bizans döneminde adeta bir şehre dönüşür. Bilinen en eski tarihinin M.Ö. 3000 yılına kadar uzandığı Kaymaklı, aslında Hitlerlerin 8 kat inşa ederek bu coğrafyaya bıraktığı eşsiz bir kültür mirası. Yeraltı Şehrinin ismi bölgeye has kuru kaymaktan geliyor. Mıslı ve Budovası bozkırlarının lezzeti yöreye has bu kaymağı özel kılıyor.

Kapadokya bölgesinde sayıları 150-200 civarında bulunan yeraltı şehirleri çeşitli saldırılara maruz kalan bölge halkının tehlike anında geçici olarak sığınmak amacıyla inşa edilmiş, girişleri dışardan fark edilmesin diye özellikle vadi ve plato yamaçlarında yumuşak tüf kayalıklar aşığıya doğru kazılmak suretiyle yapılmıştır. Zaman içinde ihtiyaca yönelik olarak koridorlar, odalar, mahzenler yapılarak bu yerleşimler genişletilmiş ve muazzam yeraltı şehirleri ortaya çıkmıştır. Burada dikkat çeken bir başka konu yeraltı şehirlerinin farklı katmanları, bu katmanların oyulma tarzı, burada bulunan alet ve aksesuarların benzer olmaması da farklı dönemlerde farklı kavimler tarafından kullanıldığını göstermesidir.

Yeraltı şehir yerleşimleri ile alakalı akla ilk gelen iki sorunun cevabı da buradaki mimari anlayışın sıradan olmadığına işaret etmektedir. Şöyle ki, havalandırma ve haberleşme amacıyla yapılan bacalar merkez olarak kabul edilip yapılar bu bacaların etrafında şekillenmiştir ayrıca su ihtiyacını karşılamak için kullanılan kuyular ise zehirlenme riskine karşın yeryüzü ile bağlantısı olmayacak şekilde inşa edilmiştir. Ayrıca odaların farklı noktalarında yer alan delikler hem haberleşme hem de olağan dışı bir durumda savunma tedbirini hızlıca almak için düşünülmüştür. Giriş katlarının hayvanları aşığıya indirmenin zor olması nedeniyle ahır olarak kullanıldığı, ekmeği pişirmek için tandırlar yapıldığı biliniliyor.

Kaymaklı Yeraltı şehrinin dar ve eğimli geçitleri ile diğer yeraltı şehirlerinden biraz farklıdır. Ayrıca günümüzde 4 katı açığa çıkarılmış olup ilk katı ahır olarak kullanılmıştır. Buraya ait bir diğer önemli yerleşim ise sürgülü bir taş geçitten sonra karşımıza çıkan kilise ve burada görev yapmış kişilerin gömülü olduğu tahmin edilen mezarlık mevcut. Yeraltı şehrinin üçüncü katında mutfak, erzak depoları, odalar ve üzüm işlenen sırahaneler, bakır işlenen odalar bulunmaktadır. Dördüncü katta yer alan küpler ve erzak depoları bu kentin ekonomik olarak nispeten daha iyi durumda olduğunu göstermekte, henüz 4 katı ortaya çıkmasına rağmen burada yer alan kalıntı çeşitliliğinden çok sayıda insanın bir zamanlar bu şehrin sakinleri olarak hayat sürdürdüğünü göstermektedir.

Bir düşünür "Yer altındaki insanlar en yüksek bilgiye ermişlerdir" der. Kaymaklı Yeraltı şehrini gezerken bu tanımın ne kadar doğru olduğunu bir kez daha görüyoruz. Bölge halkının nesilden nesile aktardığı "Melekler Şehri" efsanesi bu gizemli yeraltı şehrinin kimler tarafından bu kadar kusursuz inşa edildiğini anlatmaya yeter mi acaba? Rivayet edilir ki bu yeraltı şehrini inşa eden melekler burada mutlu mesut yaşarken davetsiz kötü misafirlerin saldırılarına uğramışlar ve çareyi bu yeraltı sığınaklarında saklanmakta bulmuşlar.

Hikâyesi ne olursa olsun Kapadokya bölgesinin adeta yeraltında bambaşka bir ülke var dedirten bu sıradışı yeraltı şehri ahır, kilise, mahzenler, erzak depoları, havalandırma bacaları, haberleşme alanları, odalar, koridorları ve birbirine bağlı tünelleriyle 30 binden fazla insanın bir arada yaşayabileceği şekilde tasarlanmış bir yaşam merkezi olarak asırlar boyu "sırrını karanlıklara fısıldamaya" devam edecek.

